

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 8. Telefon száma 55-88.

EGYETÉRTÉS

Csávolszky Lajos tulajdonos és felelős szerkesztő.

Kossuth Ferencz főszerkesztő.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 8. Telefon száma 51-66.

Budapest, márczius 14.

Ha a kormány nem is akarta, hogy 1848. márczius 15-ikének felszázados fordulójára ünnep legyen, a nemzet akarja. És a nemzet meg is valósítja ezt a fönséges akaratát.

Az ország számos vidékén, a nagyobb központokon már ma kezdődik az ünnepelés még pedig a külső formákban is úgy, hogy a mint látszik, méltó lesz a nemzeti ünnepelés felszázados jubileumához.

A képviselőház pedig ez alatt folytatja az április 11-ének ünnepeléséről szóló törvényjavaslatot. Ma el is készült talán vele. Éppen márczius 15-ére. Jól rendezte így a kormány, hogy ezzel is valóságos tüntessen a nemzet közfélfogása ellen.

Ausztriának egy hét óta már új miniszteriuma van, de azért a helyzet még semmi sem javult. A jobboldali pártok, a melyekre pedig az osztrák politikai viszonyok közt ma a kormányt támogatnia kell, nem hajlandók egyébre, mint jókora semlegességre, a nemesség pedig minden valóságszűréstől elvonul.

A francia képviselőház egyik tagja, névleg Le Herisse, a képviselőház tagjai közt kétszáz aláírást gyűjtött arra, hogy a három évi katonai szolgálat idő kettőre szűkítessék le.

Angliának az utóbbi időben izgalmas napjai vannak. Reggelről estig csak nyugtalanító hírek érkeznek Londonba. Kelet-Ázsiában, Nyugat-Afrikában és az amerikai Egyesült-Államokban olyan jelenségek merültek fel, a melyek nagyon alkalmasak arra, hogy izgalomba hozzák az angol közvéleményt.

ben van azonban, hogy tavaly is éppen ebben az időben volt akut a kétáit kérdése s akkor is egyszerre beteg lett Salisbury is, a királyó is s az utazás akkor is elhalasztott. Hisz ez a betegség ilyenkor érthető s egy csepet sem lehet esodálni, hogy ilyen időben a királyó is, a miniszterelnök is Anglia érdekében valónak tartják, ha Londonba maradnak s nem mennék üdülőre a Földközi-tenger partvidékére, a mi által minden fontos ügy elintézése legalább is három napi halasztást szenvedne.

Az örmény kérdés kezd ismét aktuális lenni. Konstantinápolyból érkezett jelentések szerint ugyanis a porta már felelt arra a jegyzékre, a melyben Ormánián örmény patriarcha felsorolja az örmények panaszait. E szerint a porta megígérte, hogy a kormány kész a jogtalanul beszédelt adókat visszafizetni, s hogy két éven belül nem fog új adókat szedni az örményektől.

Az a visszavonulás, a melyet Oroszország a kretai kormányzó kérdésben tanúsított, mikor Törökország ellenzése folytán eljett György herceg jelölését, csak látszólagos volt, s csak azért történt, nehogy Thesszália kiürítését a végtelenségbe nyújtsa. Az előre látható volt, hogy mihiely Törökország teljesíti azokat a követeléseket, a melyeket Oroszország a görög-török háború folytán támasztott. Oroszország is újból előbb a kretai kormányzó kérdés bolygatásával ott, a hol azt előbb elnyagya. Április vagy május végén az utolsó török hadak is kivonulnak Thesszáliából, s Oroszország ismét György herceg jelölését fogja ajánlani.

Rég nem jelent meg olyan érdekes pástorlevegő, mint Cascajares bíborosé, a spanyolország elváladóldi érseke, a kinek családja tradicionális karlista, s a mely pástorlevegő tulajdonképen politikai manifesztum. „Borzasztó látunk — írja — hogy Kubában beke idején nem ebresztették fel a tudatot, hogy Spanyolország el tud banni a forradalmárokkal. Most azonban, hogy ott háború van, esapostatól viszik mászártszékre a testvéreinket. Kikötőinkbe seregeltől szállják vissza a betegeket és a halálközlöket oly állapotban, mintha nem is háborúból, hanem sivatagból jöttek volna, a hol az éhség sorvasztotta le őket. Harminezék-ezer spanyol halt meg a kubai katonai kórházakban elvérzés, laz- és sorvasásban, s bebizonyított tény, hogy a rossz élelmezés és a fölösleges strapacziók is nagyon közrehatottak. Ha az a sok millió, a mit kiadnak, még arra sem elégséges, hogy kenyeret adjunk a háza vidékének, hát akkor mire adjuk ki a pénzt? Mire valók a fegyverek és a felszerelések, ha a katonák gyengékek, hogy azokat elbírják, s ha öszeroskadnak azoknak sulya alatt. Ha mindez csak tehetetlenségünknek bizonyítéka, hogy szomorú könyekek kell sirnunk, de ha van egyéb oka is, a melyek az erkölcsöt és a becsületet érintik, akkor minden becsület ember Istentől és emberektől borzasztó büntetést kell, hogy kérjen a szerencsétlenség okozóinak fejére. A diestelen háború áldozat szedi a spanyol ifjúság virágát. De még borzasztóbb szerencsétlenség is fenyeget bennünket. A pénzügyeink tönkire vannak téve, politikánk ide-oda ingadozik, kereskedelmünk elpusztult, iparunk pusztulófélben, s mezőgazdaságunkban nincs vér és nincs élet. Népfünk kétségbe van esve, s minden pillanatban borzasztón törhet ki a haragra. Spanyolország sulyos krízisen esik át. Kivülről vihar fenyeget, belül trompán forr egy vilkán a lábaink alatt. Ennek dacára frivol farsangi ünnepeket tartottak, zajosbaban és vadabban mint egyébkor. Olyan képe van a dolognak, mintha a népet el akarnak altatni, hogy ne jöhessen öntudatra. Az erre fordított pénz elvonatik a Kubán küzdő spanyol katonáktól s a honvédelemtől. Egy velünk állítólag jó viszonyban álló nemzet naponta inzultál bennünket a lapjainban, a képviselőházában, előmozdítja és segítyezi a forradalmárokat s védi az inzurrekciót. Elad bennünket a béke Judás esköjával. Sőt határidőt tűz ki, a meddig a felkelésnek be kell végződnie s mindezt tūri a kormány, mert nincsen pénzünk, nincsenek hajóink s nekösökara szivünk sem lesz. A két párt közül, a melyek a kormányzásban osztzkodnak, a konzervatív el van pusztítva; a liberális párt is a régi vizályok folytán alapjaiban meg van rendítve, s egy érdemes férfi vezetése alatt áll ugyan, de ez is már öreg s most hiány-

zik neki az energiája ahhoz, hogy a bajon segítsen. Csakis a karlismus tudna még segíteni, de ezt is előbb egy véres polgárháborúnak kellene megelőznie és azért ez sem bizalomgerjesztő. A Nirvána, ez a jelszó. — Borzasztó olvasni is ezeket a sorokat egy főpaptól, de a legszomorubb az egész dologban, hogy az a kép, a melyet fest, igaz.

Közéletünk.

China fölött erősen kongtatják a halálharangot a nagyhatalmak. Biznak benne, hogy másfél év múlótalán költözni a betegekn. S minthogy az orvosok kezében van a harangkötél, valószínű is, hogy a katasztrófa be fog következni. Annálval is inkább, mert a kezelő orvos urak el vannak kszülve arra is, hogy egy alapos angolmetszéssel siettesek a végkiemelésre.

Angolszög, mint a hogy Goshen miniszter legújabb beszédéből értesülünk, erősen építi a hadihajókat. A német eszázár elköltözte már régen flottája egyik részét a saját testvéreinek vezénylete alatt. Oroszország pedig bent ül hatalmával a Port Arthur kikötőben, s annak az embernek a nyugalmával tekint az eseményeket, a ki a maga dolgot jól elvégzte. Legföljebb a miatt morog egy kicsit, hogy szövetségese Franciaország tul-elhetetlen, s nem mozog eléggé, mikor pedig a prédára oly kínálkozó az alkalom.

Istenem! Milyen szép dolog is ez a keresztényi szeretet felelőli civilizáció! Kikutatjuk, hogy hol van még a világon nemzet, mely nem elég erős, hogy megvédje magát, s aztán egyedül erővel rajta ütünk. Agyonverjük, a ki ellentáll, elszedjük a vagonjait, elűzöljük, vagy kipszűljük a nemzetet, s országát lefogadjuk a civilizáció számára.

Azta mondja még valaki, hogy nem a béke apostoliái a jóvó.

Hogy China nem képes ellenállani a maga négyszáz milliónyi népessége dacára is, az a beavatólatok előtt kérdés tárgyat alig képezheti. Feltevé természetesen azt, hogy Europa hatalmasságai együttesen, vagy legalább egyetértéssel támadják meg. Udvét csak abban találhatná, ha ezek a hatalmasságok egymás között hasonlólnának meg, az irigység és féltékenységy egy erőt venne rajtuk, hogy egymásnak is neki mennének.

Egyetlen nagy hadihajó összehalbóztatja Kínának legzseb kikötőjét, de ha Kínának valamely európai hatalom segítségére siet, csapatokat tesz ki a partra, szervezi magát a kinai siet, mely számos, de gyakorlatlan, akkor China örösi ellentállást tud kifejteni. Hadihajójának bajos akkora sereget a világ egyik végéről a másikra szállítani, mely elegendő lenne China örösi területének megszállására.

Azért úgy látszik az európai hatalmak egyelőre csak ts a kikötők birtokába akarnak jutni. Az államhatalmak függése hozhatják így módos is Európától, a nélkül, hogy megtérnek végleg és helyébe más tennének.

De hát mit fogadnak nyírni ezen az úton? Egy újabb okot az örökös civódásra. Egy másik keleti terület teremtendé, a mely állandó veszélyt tartalmazna a népek számára.

China sokáig elzárkózott az európai kereskedelem előtt s csak az erőszak parancsoló szavára nyitotta meg néhány kikötőjét. A kik azt reményelték, hogy e néhány kikötőn át élnek kereskedelm fog támadni Europa és China között, azok csakhamar belátták tévedésüket.

A kínai ember élete annyira különbözik a miénktől, hogy mi az ő szokásait nem tudjuk kielegíteni. A mi árucikkeinkre neki nagyon kis értékben van szükség. Dohányunk nem kell neki, mert ópiumot szí, pálinkánkat meg nem issza, mert rákaval el. Csakunkra nincs szüksége, mert nádezkára van. Buzánkát meg nem veszi, mert riz képezi a táplálékát. Kávékat nem fogyasztja, sőt mi vesszük tőle a teát. Szövetkekek maga látja el magát, meg a vasunkat is kicsi mértékben vásárolja s az egyetlen gyufa az, melyet nagy tömegben tudunk oda exportálni.

Ha China valamennyi kikötője megnyílik a kereskedelem számára, Europa nem remélheti, hogy kinséket hordanak onnan haza a kalmárai.

Az eredmény, a mit elérhetek a nemzetek, nem érdemi meg semmiképpen, hogy embervér folyjék miatta.

Hogy a sarga embert meg lehet-e nyírni a nyugot kultúrája számára, át lehet-e alakítani egy, hogy a civilizáció egyik tényezőjévé váljk: az nagyon bizonytalan.

Az olyan népeket mindenütt kiirtotta a civilizáció, a melyek nem alkalmazkodtak. Ha nem a fegyver hajította végre az irtás művét, megtették a megváltozott életviszonyok. Amerikában már alig van indus, pedig nem vadászta rá, Ausztráliában pedig csak néhány ezer él az őslakók utódaiból.

A kínaiaval nem lehet így elbánni. Az meg tud élni a civilizáció mellett, a nélkül, hogy ő maga megváltozzék s a nélkül, hogy hasznos tagjává lenne a társadalomnak. Sőt győzedelmes meg tudja állani a létező világ küzdelmet a civilizáció faival, a civilizáció hazájában.

Példa rá Amerika. Oda önszántukból vándoroltak be a kínaiak. Nem a yankee nyomta el őket, de őt csináltak annak oly konkurrenzát, melyet az meg nem bírt. Prosperitást és vagyon gyűjtöttek oly viszonyok között, melyek mellett az amerikai elpusztult egy, hogy Amerika mint valami nagy veszedelem ellen, erőszakkal védekezett a kínaiak beözönlése ellen. Ma már tilva van kínaiának Amerika partjain kiszállani.

Mit akar tehát Europa, hogy most oda próbá menzi civilizációjával a kínaiak házjába? Nem inkább attól kell tartani, hogy ez a nép veszélyt fenyegethet egykor az egész kultúrát, ha nem hagyják meg a maga elszigeteltségében?

Mert az oroszán ellen könnyű a védekezés új puskával lövönke. De példának okáért a vándorpartnyok csapata ellen mocsdá vadász mentü meg az eleséget?

Az országos diák-kongresszus.

Márczius tizenötödike előre veti fényét! A magyarországi fölközlők halgatónak kongresszusa ezuttal a székesfehérváron gyűlt egybe, hogy három napra terjedő ülését megtartsa. Milyen lesz az ostoeresztés, e három nap legutolsója, meg lehet ítélni abból a fényes ünnepből, mely tegnap, a megnyitást napján folyt le a város-házban.

A nagy napok elő tenni Jókai, Madarasz vettek részt ez ünnepen s gyűjtő szónoklatokkal emeltek az ifjúságunk amnyit is lelkes hangulatát. Ne volna csak a közélet olyan fáslut; ne volna csak az ország intelligenciája nagy többségének érdeke ama romlott politikához fűzve, mely a hatalmon ülők és barátaik jöletét az ország jölete fölé emeli; ne sulyosodnék csak az itt-ott függetlenül maradt, önállóan gondolkodni és tenni vágyók lelke a esztettségbe, a lemondás, a visszavonulás érzése: meg azt hinné az ember, hogy ezekből a márcziusi ifjúsági ünnepekből még előállhat valami, mint előállt ötven évvel ezelőt egy márcziusi ifjúság lelkesedéseiből!

De így is jó; haladjon csak a három napos ifjúsági ünnepe mind végig, az ünnepeket záró klasszikus márczius tizenötödikké azzal a fényvel, azzal a lelkesedéssel, a melylyel a diák-kongresszus ma megnyílt, lesz mégis valami nyoma. Ut egyet a zsbibád korszakban, a léha közéletben. S az nagyon üdvös, a midőn a közszabadságot lenyitgóni akaró hatalom is kap megtorolhatatlan ütést, olyan ütést, melyhez még maga is tapsolni kénytelen, mert hiszen az ifjúság lelkesedéseiből márczius idusán kapna.

Az ünnepe lefolyásáról a következőkben számolunk be:

Veni Sancte.

Az ifjúság dr. Hercegh Mihály tudományegyetemi rektor vezetésével az aulában gyűlékezett, fél 10 órakor az egyetemi templomba vonult, hogy a kongresszus és a márcziusi jubiláris ünnepek bevezetéséket a Veni Sancte! végighallgassa. Főispó Mihály püspök a gyűlékező herceghalmis képviselőben nagy papi szedületet celebrálta a Veni Sancte! s a főispó csekés enekkora kántatókat adott elő. A templomot szüntül megöltöztte az ifjúság, melyek sorában sok volt a diszmagyar, s a közönség.

A város-házban.

A templomból az új város-házba (dült a nagy közönség és az ifjúság. Velősségű díszfelvonulás volt, melyben egy 50-60 fonyi díszmagyar-rudás, kardos, kucsmás egyetemi polgár vette körül az egyetem két díszloáját. Az egyiket már megvelelte az idő, selyme foszlányokban lő le s itt-ott egy van odaközébe a rudához, hogy el ne hulljon; a másik zászló búske, néhez selyem. Nemzeti színt belepi az aranyhímzés és 4-5 díszes néhez selyemszalag függ le.

A zászlókat ott állították fel az új város-háza dísztermében az emelvénytől jobbra s balra. A terem öt perc alatt szorongásig megtelt. A karzaton is hegyénhatan telong az ifjúság. Lent az első padsorokban a a notablis vendégek, köztük igen sok hölgy. Ott láttuk Madarasz József családát, Bartha Miklósnét, Csiky Kalmánnét, Uvanka Zsigmondot, Hercegh rektor családját, Concha Gyöz, Sogly Gyula, Csillag Gyula, Thankloffer Lajos, Zsögdő Benő, Csiky Kálmán professzorokat, Ragályi Lajos és Kovács Albert országgyűlési képviselőket s még sok tanárt és képviselőt, a kik az ifjúság sorába előlértve, hallgatták végig a díszülést.

Az előnképpen fihelyett Hercegh Mihály rektor foglalta elői töve jobbra állt dr. Jókai Mór, halján Madarasz József foglalt helyet, míg a külső székeket az ifjúság vezetői foglalták el. Mikor Jókai és Madarasz megjelentek, az ifjúság viharos éljenzéssel üdvözölte őket, úgy hogy alig győztek köszönni jobbra-balra.

Az ünnepet dr. Hercegh Mihály a tud. egyetem rektora nyitotta meg nagyszabású beszéddel, mely így hangzott kivonatosa:

Hercegh Mihály megnyitó beszéde.

Bevezetésül a márcziusi napokat díszöltötte. Azzal kezdte, hogy a hol a nemzet nagy emlékeiről van szó, ott a magyar ifjúság nem ismeri a halálanságot, nem ismeri a kegyelet és a lelkesedés foryatekősségét. A szabadságharc nagy eseménye oly mélyen veszőtkelekedezte, hogy azokat onnan sem erőszak, sem idő ki nem töröltheti.

Aztaen ének szavakkal festi a 48-iki szabadságharc földrengésének áramait egész Európában. Elmondja az első magyar felelős miniszteriumról, hogy ők nemcsak a magyar nemzetnek voltak és maradnak ideáljai, bálványai, kalauzólo evangéliumjai, hanem közéletet és becsület tárgyai ők mindentül széles s világos, a hol csak ez szó: népszabadság vizsgálra talál.

Bathlyány, Deák, Kossuth és Széchenyi korzaköltők működésükkel örök betűkkel írták fel nevüket történelmi lapjaira, melyek örök időnkig hirdetni fogják az ő díszesüket, áldott emléketük és ragyogó érdemeiket.

Az 1848. évi törvénykönyvről át mondja, hogy ők voltak azok, a kik a századok mulasztásait rövid hetek alatt helyrehozták, önállóká tettek bennünket, mint magyarokat, szabaddokká, mint embereket és felvilágosodottákká, mint európaikat — s míg egyrésztől nemzeti egyenlőségünk egyszerre emeltek magas tetőpontra: addig más részről szorongó szeme és érdeklőzősségbe hoztak bennünket Europa mérvetelű népeivel.

Az 1848-iki márcziusi napok hozták létre, — ugymond — a politikai szabadságot, polgári szabadságot, tulajdon szabadságot, személyes szabadságot, gondolat és lelkesmereti szabadságot, szülészabadságot, sajtószabadságot és tanuszabadságot. A márcziusi napoknak köszönhető a jognyelvesség és viszonság törvénybe íktatását, a külterhervelés elvnek kimondását, a hitel és telekkönyvi törvények és a polgári törvénykönyv. egy nemkülönbben a magyar földtulajnosítást és a hitelbank előkészítését, a népképviselői alkotmányt, a magyarországi és erdélyi uniót, és a magyar nyelvnek általánosan kötelező tanítását.

lat muló produktuma, hanem ezer éves néhez munkának szilárd alkotása. Deirtuk azt karunkkal az európai nagy népek történelmének, bevettük emlékeztükbe a közepneuropai nemzeteknek, melyeknek kultúráját, civilizációját évszázadokon keresztül védelmeztük testünkkel és vérünkkel, a török, tatár és barbár csapatok ellen. És odaállítottuk ezt a mi edes hazánkat az európai kulturálmok közé, odaállítottuk intézményeinkkel, műveltségünkkel és kiolthatatlan szabadságszeretetünkkel.

Aztaun annak kijelentése után, hogy a márczius napok felszázados évfordulója alkalmából a magyar fiatal-ság meg ne feledkezhetik királyáról: mert ő állította vissza az 1849-ben felüggesztett közögi jogfolytonosságot, ő erősítette meg újra királyi hitleveleivel és királyi esküjével az 1848-í törvényeket, ő lépette ezeket ismét életbe és hatályukba. Beszéljék a logaköltőmánya-szabó és legősségűsb király életéről! fejezte be, sokáig tartó taps és éljenzés mellett.

Hercegh Mihály rektori beszéde után még hangzott a taps, mikor a Jókai Mór szék felé fejték fejük alakja felgyenesedett az előnké emelvényen. Már ekkor újra kitért az éjeniradal s Jókai elborult könyves szemmel tekintett körül a teremben, a honnan fejeje eznyri kez intgetett. Az ifjúság s a nők felálltak a padokban s nem akar szünni a kendőlobogtatás.

Jókai végre nagy nehezen szőlt jutt s elmondja szép ünnepi beszédét, mely így hangzik:

Jókai Mór beszéde.

Lelkem fia! Sokáig válogattam benne, minő megszólítással kezdjem a hozzátok intézett üdvözölő szótmat. Előttöm volt a nagy angol tudós témája, ki mint az oxfordi egyetem rektora az egybegyűjt diákereget a Veni Sancte után ezzel a megszólítással üzemelte: «Uram, mylordok, érsek, püspökök, lelkisapstörök, lordmágorok, aldermanok, mérnökök, tábörök, Batldor, térszázalagnd lovagjai: hajóskapitányok, admirálok, — világésalók, naplopók, utónálók! — Igen is: mind ezek válhatnak beléletek, a szerint, a mint magotokat viselni fogjátok. Azonban én utánozni még a nagy embereket sem szeretem.

Van egy rátko alkalmazott régi kifejezésem, a melyben a magyar fiataliságot eleveneztem az ifjúságszónakkal. Más nemzeteknek van aranyfiataliságok (jeunesse dorée), kik arra büszké, mi magyarok büszkébbek vagyunk az az ifjúságszónakkal. Azonban én ismételné saját magamat sem szeretem.

Nekem jogom van titeket lelkem fiaimnak szólítani, mert a saját lelkeket látom bennetek ezerszeresen sokszorozódni, (Eljenzés.)

Ugyanazt a dísző fiataliságot látom magam előtt most, a ki ötven év előtt engem és kortársaimat, az akkori irokat körülírt: csak a számotok szaporodott meg: a hány százan voltak akkor, annyi ezren vagytok most.

Ugyanazt a szent szózatot hallom ezerszeresen visszhangzani ajkátórtól most, a mit előidétek hallottam égnék és földnek hirdettetni: «szabadság, egyenlőség, testvériség.»

Ez a hármás jelszó volt az a bibliai mustármag, melytől Magyarország cedrusfája felmőlt; és még egyre növekedik.

E hármás jelszóban van Magyarország lélekeke alapja, a magyar nemzet hatalmának joga kifejezve. Ezek a vezéreszmék tesznek egy nemzetet hadban erőssé, békében boldoggá. S a ki e három szem közül egyiket előbb magától, a másik kettőt is elveszti. Ez a hármás varázsigt őzi a mi alkotmányunk frigyálódását.

A magyar tanuló fiataliság, nemzeti műveltségünk első kifejezése, ivadékról ivadéka hiven megőrizte elődeink ezt a frigyálódást. Soha semmi szenvedély, semmi kényszer, semmi érdeke nem bírta a magyar tanuló fiataliságot eltátoztani. A frigyálódást elvehették tőlünk, de a benne edült kinsékek nem kobozhatták el.

Pedig sok megpróbáltatást kellett fiataliságunknak kiállania.

Öt évizden át figyellem aggodalommal, láttam örömmel, mint válnak fel egyik ifjú nemzedék a másikat. Mindig ugyanaz a szellem maradt meg: egyik ivadék a másikat adta át örökségül. És most az ötödik frizűzében ugyanezen oltár előtt látom áldozni hazám tanuló fiataliságot: ugyanazon jelszavak zászlókat lobogtatni kezében.

Szorongó szívvel szemlélik, közelben és távolban, hogy foszlanak le másutt rongyokban a díszeséges zászlók! Hogy áldoztak lá a szabadságot a boszúért, az egyenlőséget a kivádságért, a testvériséget a gyuloletért más nagy nemzetek fiait. S a legjobb fiait: s muszáj tábor! Hogy készenlekedtestvériükök harcra, mely saját hazájukat megbénítja, alkotmányukat megrendíti, hogy vezetnek népfajt, felekezettel, politikai pártokat ítő küdelemre öpen azok, kiknek azért van adva a kezükbe a fájlja, a tudás fájlja, hogy nemzetük előtt a hazaszeretét, a bekeszeretét helyes utját megvilágítsák, de nem hogy gyujogassanak vele!

Hála a magyarok isteneknek, hogy ez a ragály nem fertőztette meg a magyar ifjak lelkét.

Ti megmaradtok a szabadság, egyenlőség, testvériség hitevének s a magyar tudományos egyetem fiatalisága adott magasztos példát a saját keblében létrehozott bekeszövetséggel egész műveltségű fiataliságunk, példát arra, hogyan lehet bölcs mérséklettel, testvéri indulattal, a közös haza és közös szabadság szeretetével, egymással ellenzők fölfogásokkal kibékíteni.

Ez az 1848 márczius 15-ikének a szelleme. Így tettek a ti elődeitek, az én kortársaim; egyenlővé tették az embert, magukhoz ölelték a testvér s midőn a szabadságot kellett küzdeni, az egyenlővé tett honfi, a felkarolt testvér együtt harcolt velünk a szabadság ellen-ségei ellen.

Es még ma is «in hoc signo vinces!»

Ezt az ötven év előtt a ti elődeiteknek átadott lelkeket látom én ti bennetek fölétele s mindazoknak a lelkét, a kik akkor velem együtt voltok: Petőfi és az ő társai.

Azok már megtértek Istenhez, ki nekem megengede, a legutolsóknak, hogy az ó 66 évben is üdvözöljék titeket, lelkeim fiait. (Hosszas, lelkes éljenzés és taps.)

«Legyetek boldogok a bődög hazában!»

«Szabadjok a szabad hazában!»

«Érsek és becsületek az erős és becsületes magyar nemzetben!»

A beszéd befejeztével percekig éljenzék és tapsoltak az őz költőt, a ki úgy képes megköszöni a mindén oldalról jövő lelkes öviziókát.

vetek... BEN... ALFRÉD... ket... eg... AN... xpeller... omp.

